ضيوف الرحمن
hajjumrh.com

جمعية خدمة المحتوى
الإسلامي باللغات

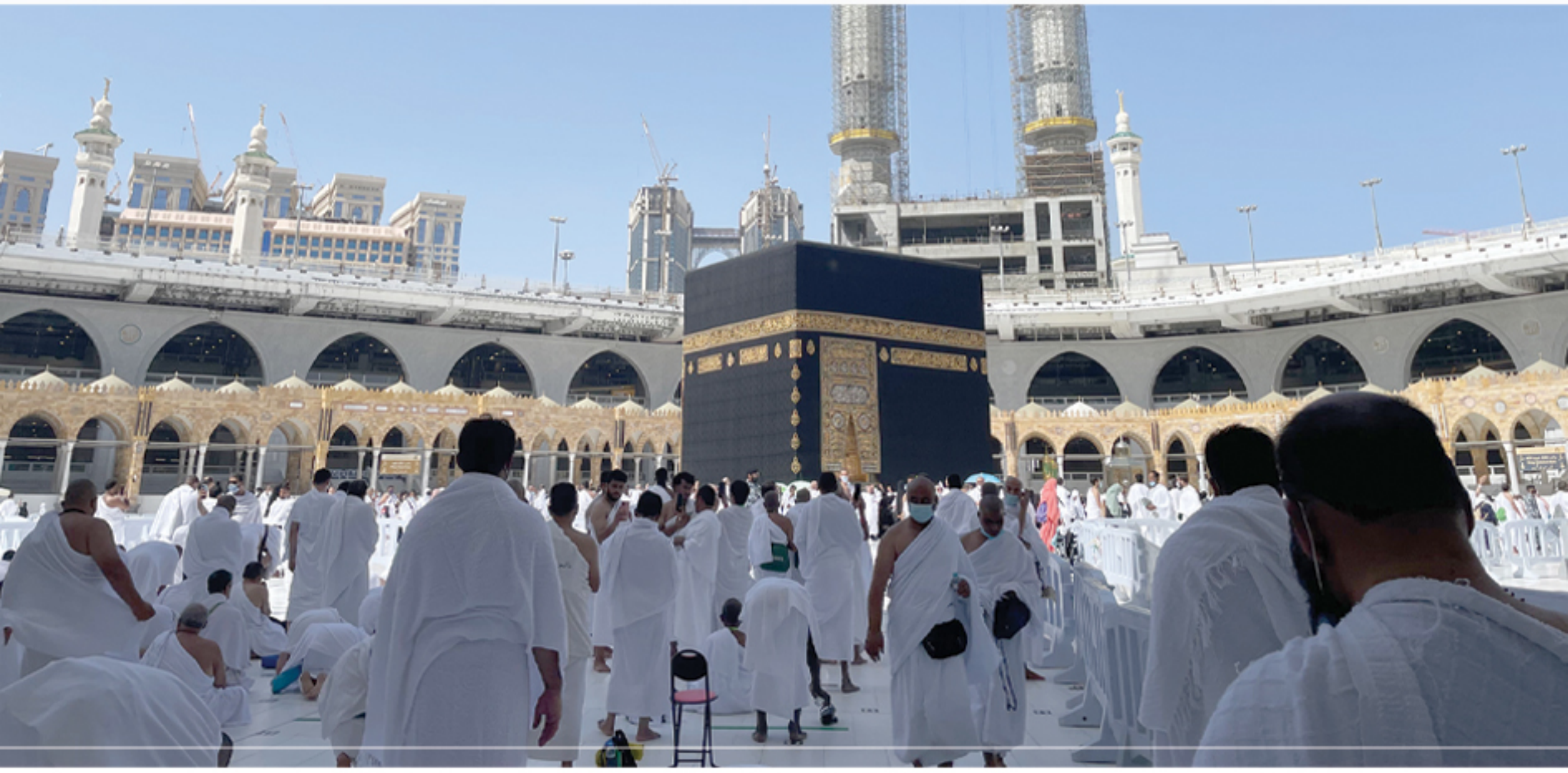

უმრას წესების და დაგვინლებების მოკლე აღწერა

ქართული

جورجي

Partners in Implementation

This publication may be printed and disseminated by any means provided that the source is mentioned and no change is made to the text.

Tel : +966 50 244 7000
info@islamiccontent.org
Riyadh 13245-2836
www.islamiccontent.org

ქება-დიდება ალლაჰს, სამყაროთა ღმერთს, ლოცვა და მშვიდობა ჩვენ შუამავალს, მის ოჯახს და ყველა მის მეგობარს.

ამის შემდეგ:

ეს არის მოკლე გზავნილი უმრას შესრულების წესებზე, დადგენილებებზე და ეთიკაზე, რომელშიც გულმოდგინედ ვეცადეთ აგვეხსნა ის უმთავრესი საკითხები, რაც უმრას შესრულებისთვის მომლოცველს სჭირდება.

ალლაჰს ვთხოვთ, რომ ეს ნაშრომი დაადგინოს წრფელად მისი კმაყოფილებისთვის, და რომ სასარგებლო გახადოს ზოგადად ყველა მუსლიმისთვის.

ისლამური კონტენტის სხვადასხვა ენაზე გავრცელების ასოციაციის სამეცნიერო კომიტეტი

პირველი: თაყვანისცემის მიღების პირობები:

თაყვანისცემა უზენაეს ალლაჰთან მიღებულია მხოლოდ ორი პირობით:

1 პირველი პირობა — გულწრფელობა:

ანუ თაყვანისცემის მიზანი უნდა იყოს მხოლოდ ალლაჰის სახისთვის და საიქიო ცხოვრებისთვის, უზენაესმა ალლაჰმა თქვა:

قال الله تعالى: ﴿وَمَآ أُمِرُوٓاْ إِلَّا لِيَعۡبُدُواْ ٱللَّهَ مُخۡلِصِينَ لَهُ ٱلدِّينَ حُنَفَآءَ﴾،

«მათ არ ბრძანებიათ არაფერი იმის გარდა, რომ ალლაჰისათვის თაყვანი ეცათ გულწრფელად, როგორც ჰანიფებს»(1) , [ალ-ბაინა: 5]

თქვა შუამავალმა (ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას):

«إِنَّمَا الأَعْمَالُ بِالنِّيَّاتِ، وَإِنَّمَا لِكُلِّ امْرِئٍ مَا نَوَى».

«საქმეები მხოლოდ განზრახვით ფასდება, ყველა იმას მიიღებს, რასაც განიზრახავს». (2)

2 მეორე პირობა — მოციქულზე (ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას) მიყოლა თაყვანისცემაში სიტყვითა და ქმედებით.

მოციქულმა (ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას) თქვა:

«مَنْ أَحْدَثَ فِي أَمْرِنَا هَذَا مَا لَيْسَ فِيهِ فَهُوَ رَدٌّ»

«ვინც შეიტანს ჩვენს ამ საქმეში რაიმე სიახლეს, რაზეც არ იყო ჩვენი ბრძანება - ის იქნება უარყოფილი».(3).

მუსლიმის სხვა გადმოცემაში (1718) ნათქვამია:

«مَنْ عَمِلَ عَمَلًا لَيْسَ عَلَيْهِ أَمْرُنَا فَهُوَ رَدٌّ».

«ვინც შეასრულებს ქმედებას, რაზეც არ იყო ჩვენი ბრძანება იქნება უარყოფილი». (4)

1- ანუ: ისინი უნდა მიისწრაფოდნენ ალლაჰისკენ და მისი თაყვანისცემისკენ, და უნდა განერიდონ ყველაფერს, ალლაჰის გარდა. (თაფსირ ას-სა'დი, გვ.538)
2- გადმოცემულია ალ-ბუხარის მიერ ნომრით (1), და მუსლიმის მიერ ნომრით (1907).
3- გადმოცემულია ალ-ბუხარის მიერ, ჰადისი ნომრით (2697) და მუსლიმის მიერ ნომრით (1718).
4- გადმოსცა მუსლიმმა ნომრით (1718).

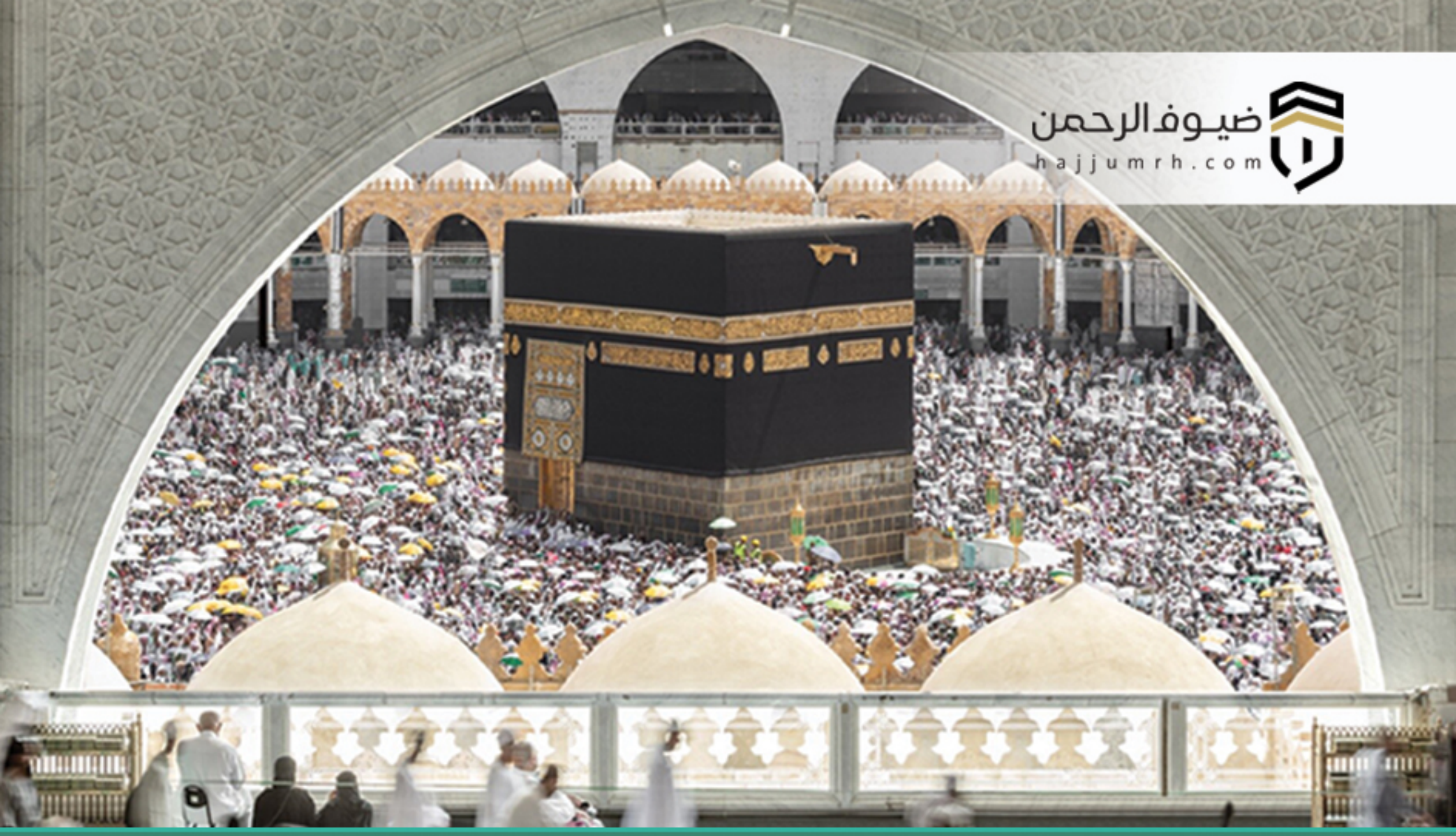

მეოთხე: უმრას წესების და დადგენილებების შესწავლის ჰუქმი

ვისაც სურს უზენაეს ალლაჰზე თაყვანისცემის შესრულება, აუცილებელია მან ისწავლოს შუამავლის (ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას) მეთოდი ამ ღვთისმსახურებაში; რათა მისი ქმედება სუნნას შესაბამისი იყოს, შუამავალი (ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას) ადამიანებს მოუწოდებდა მიჰყოლოდნენ მას, და ეხელმძღვანელათ მისი რჩევებით; გადმოცემულია მაალიქ იბნ ჰუვაირისისგან (ალლაჰი იყოს მისით კმაყოფილი), რომ თქვა: ალლაჰის შუამავალმა (ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას) თქვა:

«ილოცეთ ისე, როგორც მე მხედავთ, რომ ვლოცულობ»(5). «صَلُّوا كَمَا رَأَيْتُمُونِي أُصَلِّي».

ჯაბირისაგან (ალლაჰი იყოს მისით კმაყოფილი) გადმოცემულია, რომ მან თქვა:

«رَأَيْتُ النَّبِيَّ صلى الله عليه وسلم يَرْمِي عَلَى رَاحِلَتِهِ يَوْمَ النَّحْرِ وَيَقُولُ: لِتَأْخُذُوا مَنَاسِكَكُمْ، فَإِنِّي لَا أَدْرِي لَعَلِّي لَا أَحُجُّ بَعْدَ حَجَّتِي هَذِهِ».

«მე ვნახე, როგორ ისროდა მოციქული (ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას) მსხვერპლშეწირვის დღეს ქვებს თავის აქლემზე ამხედრებული და ამბობდა: «მიიღეთ ჩემგან ჰაჯობის წესები, რადგან არ ვიცი, კიდევ შევასრულებ თუ არა ჰაჯობას ამ ჰაჯობის შემდეგ». (6)

5- გადმოსცა ალ-ბუხარიმ ნომრით (6008).

6- გადმოსცა მუსლიმმა ნომრით (1297).

მესამე: უმრას მადლიანობა

უმრას ორი მადლიანობა აქვს: ზოგადი და კონკრეტული

ზოგადი:

1 აბუ ჰურაირა (ალლაჰი იყოს მისით კმაყოფილი) გადმოსცემს, რომ მოციქულმა (ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას) თქვა:

«الْعُمْرَةُ إِلَى الْعُمْرَةِ كَفَّارَةٌ لِمَا بَيْنَهُمَا، وَالْحَجُّ الْمَبْرُورُ لَيْسَ لَهُ جَزَاءٌ إِلَّا الْجَنَّةَ».

«უმრა შემდეგ უმრამდე გამოსასყიდია მათ შორის არსებულის, ღვთისმოშიშობით შესრულებული ჰაჯობის საფასური კი მხოლოდ სამოთხეა». (7)

---

2 გადმოცემულია აბდულლაჰ იბნ მას'უდისგან, რომელმაც თქვა: რომ ალლაჰის შუამავალმა (ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას) თქვა:

«تَابِعُوا بَيْنَ الْحَجِّ وَالْعُمْرَةِ، فَإِنَّهُمَا يَنْفِيَانِ الْفَقْرَ وَالذُّنُوبَ كَمَا يَنْفِي الْكِيرُ خَبَثَ الْحَدِيدِ وَالذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ، وَلَيْسَ لِلْحَجِّ الْمَبْرُورِ ثَوَابٌ إِلا الْجَنَّةُ».

«შეასრულეთ ჰაჯობა და უმრა თანმიმდევრულად, რადგან ისინი შლიან სიღარიბეს და ცოდვებს ისე, როგორც დნობის ღუმელი წმენდს რკინას, ოქროსა და ვერცხლს მინარევებისგან. ხოლო სწორად შესრულებული ჰაჯობის საზღაური არაფერია, გარდა სამოთხისა». (8,9)

განსაკუთრებით რამადანის თვეში: გადმოსცემს იბნ აბბასი (ალლაჰი იყოს მისით კმაყოფილი), რომ მოციქულმა (ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას) თქვა:

«عُمْرَةٌ فِي رَمَضَانَ تَقْضِي حَجَّةً مَعِي».

«რამადანში შესრულებული უმრა, ჩემთან ერთად შესრულებული ჰაჯობის ტოლფასია» (10)

7- გადმოცემულია ალ-ბუხარის მიერ ჰადისი ნომრით (1773) და მუსლიმის მიერ ნომრით (1349).
8- გადმოცემულია ათ-თირმიზის მიერ, ნომრით (810), და ან-ნასაიის მიერ ნომრით (2631).
9- მავდუ' ნარი ალ-ჰადად ვა ალ-სააიღ. ათ'თამჰიდ იბნ აბდულბარ (102/15).
10- ანუ: ჩემთან ერთად შესრულებულ ჰაჯობას უდრის, როგორც არის სხვა გადმოცემაში ნათქვამი.

უმრას ფორმა

პირველი: მიიყათებთან დაკავშირებული დადგენილებები

1.მიიყათები — ეს არის ადგილები, რომლებიც განსაზღვრა მოციქულმა (ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა მას), რათა ის, ვინც აპირებს ჰაჯობას ან უმრას, მათგან უნდა შევიდეს იჰრამში.

---

2. ვისაც რომელიმე მათგანზე მოუწევს გავლა, ჰაჯობის ან უმრას განზრახვით: მისთვის სავალდებულოა იჰრამში შესვლა იქიდან, და არ აქვს უფლება მისი გადაკვეთა იჰრამის გარეშე.

---

3. ვინც ამ ადგილებზე უფრო ახლოსაა მექქასთან: მისი მიიყათი არის მისი მდებარეობის ადგილი; იქიდან უნდა შევიდეს იჰრამში ჰაჯობისა და უმრასთვის.

4.რაც შეეხება მექქას მოსახლეებს, ვინც მექქაში განიზრახვას იჰრამში შესვლას: ჰაჯობისთვის ისინი იჰრამში შედიან მექქაში. ხოლო უმრასთვის: მათ უნდა გავიდნენ "ჰილის" ტერიტორიაზე (მექქის საზღვრებს გარეთ) და იქიდან შევიდნენ იჰრამში, როგორიცაა "ათ-თან'იმი" და სხვა მსგავსი ადგილები.

5. ვინც იმყოფება თვითმფრინავში: მისთვის აუცილებელია იჰრამში შესვლა მაშინ, როცა მიიყათს გაუთანაბრდება. ამიტომ უნდა მოემზადოს და ჩაიცვას იჰრამის ტანსაცმელი მიიყათთან გასწორებამდე. როცა მიიყათს გაუთანაბრდება, მაშინვე უნდა განიზრახოს იჰრამი, არ არის ნებადართული მისი გადადება მანამ, სანამ თვითმფრინავი დაეშვება აეროპორტში. ასევე, შეუძლია სიფრთხილისთვის თალბია დაიწყოს მიიყათთან გასწორებამდე ცოტა ადრე, იმის შიშით, რომ თვითმფრინავის სისწრაფის გამო მიიყათის ადგილი არ გამოეპაროს.

მესამე: იჰრამის მდგომარეობის აღწერა და მისი დადგენილებები:

ის, ვისაც სურს იჰრამში შესვლა, შარიათით მოეთხოვება შემდეგი ქმედებების შესრულება:

1. სრული განბანვა. ეს არის მტკიცედ დასაბუთებული სუნნა, როგორც კაცებისთვის, ასევე ქალებისთვის, მათ შორის მენსტრუაციულ მდგომარეობაში მყოფთათვის და მშობიარობის შემდგომი სისხლდენის მქონეთათვისაც.

---

2. სურნელოვანი ნივთიერების გამოყენება — საუკეთესო სუნამოებით, რაც კი მოეპოვება, როგორიცაა უოდის ზეთი ან სხვა, თმასა და წვერში შეზელვით, თუ სურნელი იჰრამში შესვლის შემდეგაც დარჩება, ეს ზიანს არ აყენებს, რაც შეეხება ქალს, მას არ აქვს უფლება გამოიყენოს სურნელოვანი საშუალებები, რათა უცხო მამაკაცებმა არ იგრძნონ მისი სურნელი.

3. იჰრამის ტანსაცმლის ჩაცმა, რაც შედგება იზარიდან (სარტყელივით ქვედა სამოსი) და რიდიდან (ზედა გადასაფარებელი), სუნნაა, რომ ის იყოს თეთრი ფერის, სუფთა ან ახალი, ქალისთვის ნებადართულია შეიმოსოს ნებისმიერი სამოსით, რასაც მოისურვებს, თუ ეს ტანსაცმელი არ არის მორთული ან მიმზიდველი, თუმცა ქალს ეკრძალება ნიყაბის (სახის საფარის) და ხელთათმანების ტარება, მან უნდა დაფაროს სახე და ხელები სხვა რაიმე საშუალებით.

4. იჰრამში შესვლა შარიათით დადგენილია ლოცვის შემდეგ — ეს იქნება სავალდებულო ლოცვა თუ ნებაყოფლობითი ლოცვა.

---

5. თუმცა იჰრამში შესვლა ლოცვის შემდეგ სავალდებულო არ არის.

---

6. მომლოცველი ამბობს: "ლაბბაიქალლაჰუმმა უმრათან" თუ მომლოცველი სხვის სახელზე ასრულებს უმრას მაშინ ამბობს: "ლაბბაიქალლაჰუმმა უმრათან" და შემდეგ ამობობს იმ პიროვნების სახელს, ვისთვისაც უმრას ასრულებს.

---

7. თუ ის, ვინც აპირებს იჰრამში შესვლას, შიშობს, რომ შეიძლება წინ გადაეღობოს რაიმე დაბრკოლება, რაც ხელს შეუშლის მისი რიტუალის დასრულებას, მაშინ ნებადართულია, რომ იჰრამში შესვლისას პირობაც დააყენოს და თქვას: "... და თუ შემაჩერებს რამე შემაფერხებელი, ჩემი გამოთავისუფლება იქნება იმ ადგილას, სადაც დამაბრკოლებს". თუ მან დააყენა ეს პირობა და მართლაც შეხვდა რაიმე, რამაც არ მისცა საშუალება რიტუალის დასრულების, მაშინ შეუძლია გამოვიდეს იჰრამიდან და მასზე არაფერია დაკისრებული (არც მსხვერპლი და არც სხვა ვალდებულება).

---

8. შემდეგ მომლოცველი ხშირად უნდა წარმოთქვამდეს თალბიას: "ლაბბაიქა ალლაჰუმმა ლაბბაიქ, ლაბბაიქა ლაა შარიიქა ლაქა ლაბბაიქ, ინნალ-ჰამდა ვა ნნი'მათა ლაქა ვალ-მულქ, ლა შარიიქა ლაქ". (შენს წინ ვარ, ო ალლაჰ, შენს წინ ვარ! შენს წინ ვარ, შენ არ გყავს თანამოზიარე, შენს წინ ვარ! მართლაც ქება და წყალობა და მეუფება შენ გეკუთვნის, შენ არ გყავს თანამოზიარე) კაცმა უნდა აიმაღლოს ხმა თალბიის თქმისას, ასევე ქალმაც, ოღონდ იმ პირობით, რომ იქ არ იქნებიან უცხო მამაკაცები, მომლოცველმა უნდა გაახშიროს თალბიის წარმოთქმა, განსაკუთრებით მდგომარეობისა და დროის ცვლილებისას — მაგალითად, როცა მაღალ ადგილას ავა, ან დაბალზე ჩამოვა, ან როცა დადგება ღამე ან დღე. (11)

11- ადამიანის მიერ სიტყვა „ლაბბაიქ"-ის თქმის მნიშვნელობა არის: "ვუპასუხე შენს მოხმობას, უფალო, კვლავ და კვლავ". მისი მნიშვნელობაა, რომ ადამიანმა უპასუხა თავის უფალს და მყარად დგას მორჩილებაზე. სიტყვების "ინნალ-ჰამდა ვა ნი'მათა ლაქა ვალ-მულქ" მნიშვნელობა: "ალ-ჰამდ" — ნიშნავს ღმერთის ქების აღიარებას სრულყოფილებით, სიყვარულით და პატივისცემით, თუ ქება განმეორებით აღესრულება, მაშინ ეს ხდება დიდება, "ან-ნი'მა" — არის ყველა წყალობა, რაც ალლაჰის მიერ ნაწყალობები თავისი მსახურებისთვის, იქნება ეს სასურველის მოპოვება თუ არასასურველის მოცილება, სიტყვა "ალ-მულქ" ნიშნავს, რომ მეუფება მხოლოდ ალლაჰს ეკუთვნის, უზენაეს ალლაჰს — რომელიც არის ერთადერთი მეუფე. ხოლო სიტყვები "ლაა შარიიქა ლაქ" (შენ არ გყავს თანამოზიარე) ნიშნავს, რომ ალლაჰს არავინ ჰყავს თანამოზიარე იმ სრულყოფილ თვისებებში, რომლებიც მხოლოდ მას მიეკუთვნება, იქნება ეს მეუფება, ქმნილების გაჩენა, განგება ან ღვთაებრიობა. (მაჯმუ' ფათავა ვა რასაილ ალ-უსაიმინ, ტ.22, გვ.96 — შემოკლებული ფორმით).

9.თალბიას წარმოთქმა დაკანონებულია უმრაში — იჰრამში შესვლიდან ტავაფის დაწყებამდე.

10.მომლოცველმა, რომელიც იმყოფება იჰრამის მდგომარეობაში, აუცილებელია მოერიდოს იმ ქმედებებს, რაც იჰრამში აკრძალულია, სანამ სრულად არ გამოვა იჰრამიდან.

მესამე: ტავაფის ფორმა

1.როდესაც მომლოცველი, რომელიც იჰრამშია, შევა ალ-მასჯიდ ალ-ჰარამში (აკრძალულ მეჩეთში), სუნნაა, რომ მარჯვენა ფეხით შევიდეს და წარმოთქვას მეჩეთში შესვლის ვედრება. ყველაზე სანდო ვედრება ამასთან დაკავშირებით არის: "ალლაჰუმმა იფთაჰ ლიი აბვააბა რაჰმათიქ". ("ო, ალლაჰ, გამიღე შენი წყალობის კარიბჭეები".) ეს ვედრება რეკომენდებულია ნებისმიერ მეჩეთში შესვლისას, და არ არის მხოლოდ ალ-მასჯიდ ალ-ჰარამისთვის დამახასიათებელი.

2.როცა მომლოცველი მოისურვებს ტავაფის დაწყებას შეწყვეტს თალბიას კითხვას, და აკეთებს იდტიბა'ის (სპეციფიკური ფორმით გადასაფარებლის ტარება,რომლის დროსაც მომლოცველი გამოაჩენს მარჯვენა მხარს). იდტიბა'ის ფორმა ასეთია: გადასაფარებლის შუა ნაწილს გაატარებს მარჯვენა იღლიაში ქვემოდან, ხოლო ორ ბოლოს გადააგდებს მარცხენა მხარზე, როცა ტავაფს დაასრულებს, უნდა დააბრუნოს გადასაფარებელი ჩვეულებრივ მდგომარეობაში, რადგან იდტიბა'ი დადგენილია მხოლოდ ტავაფის დროს.

3.შემდეგ მომლოცველი მიუახლოვდება შავ ქვას (ჰაჯარ ალ-ასვადს) და ხელის მარჯვენა მტევნით შეეხება მას და აკოცებს.

4.თუ ვერ შეძლებს აკოცოს, მაშინ მხოლოდ ხელით შეეხოს და შემდეგ თავის ხელს აკოცოს. თუ ვერც ხელით შეხება შეძლო, მაშინ რაიმე საგნით, მაგალითად ჯოხით ან მისი მსგავსით, შეეხოს და შემდეგ იმ საგანს აკოცოს. თუ ესეც შეუძლებელი იქნება, მაშინ უნდა დადგეს შავი ქვის წინაშე, მიუთითოს მისკენ ხელით და აღარ აკოცოს ხელს. საუკეთესოა, რომ არ დაძაბოს სიტუაცია და არ შეუშალოს ხალხს ხელი და არც თვითონ დაზიანდეს.

5.მომლოცველი, როცა შეეხება შავ ქვას (ჰაჯარ ალ-ასვადს) ან მიუთითებს მასზე, ამბობს: "ალლაჰუ აქბარ".

6.შემდეგ მომლოცველი მიემართება მარჯვნივ და ტოვებს ქაბას თავის მარცხენა მხარეს. როცა მიაღწევს იემენურ კუთხეს (არ-რუქნ ალ-იამანი), ხელს შეახებს მას კოცნის გარეშე. თუ შეხება ვერ შეძლო, არ უნდა შეაწუხოს ხალხი და არც მიუთითოს მისკენ.

7.მომლოცველი იემენურ კუთხესა და შავ ქვას (ჰაჯარ ალ-ასვადს) შორის ამბობს: "რაბბანაა აათინა ფი დუნია ჰასანათან ვა ფილ-აახირათი ჰასანათან ვა ყინაა 'აზაბა ან-ნარ". (ო, ჩვენო უფალო, მოგვმადლე ამქვეყნიურ ცხოვრებაში სიკეთე და საიქიო ცხოვრებაში სიკეთე და დაგვიფარე ჯოჯოხეთის სატანჯველისაგან".) ყოველ ჯერზე, როცა მომლოცველი შავ ქვას (ჰაჯარ ალ-ასვადს) ჩაუვლის, უნდა მიუთითოს მასზე ხელით და თქვას: "ალლაჰუ აქბარ".

8.ტავაფის დარჩენილ დროს მომლოცველმა უნდა აკეთოს, რაც სურს: (ზიქრი — ალლაჰის მოხსენიება), დუა (ვედრება) და ყურანის კითხვა.

9.სუნნაა, რომ ტავაფის პირველ სამ წრეში მომლოცველმა გააკეთოს რამლი —ანუ სწრაფი სვლა მოკლე ნაბიჯებით.

10.ხოლო დარჩენილ ოთხ წრეში არ არის რამლი, არამედ უნდა იაროს ჩვეულებრივი, ნორმალური სვლით.

11.როდესაც მორჩება ტავაფს მივა მაყამი იბრაჰიმთან და წაიკითხავს:

﴿...وَٱتَّخِذُواْ مِن مَّقَامِ إِبۡرَٰهِـۧمَ مُصَلًّى...﴾،

{და დაიდგინეთ იბრაჰიმის ადგილი სამლოცველოდ} [ალ-ბაყარა: 125] შემდეგ უნდა აღასრულოს ორი რაქათი ლოცვა მაყამ იბრაჰიმის უკან, თუ შესაძლებელი იქნება; თუ არა — მაშინ მეჩეთის ნებისმიერ სხვა ადგილზე. პირველ რაქათში ალ-ფათიჰას წაკითხვის შემდეგ უნდა წაიკითხოს:

﴿قُلۡ يَٰٓأَيُّهَا ٱلۡكَٰفِرُونَ﴾

«ყულ ია აუიჰა ალ-ქააფირუნ». (სურა ალ-ქააფირუუნ) [ალ-ქააფირუუნ: 1] მეორე რაქათში ალ-ფათიჰას შემდეგ უნდა წაიკითხოს:

﴿قُلۡ هُوَ ٱللَّهُ أَحَدٌ﴾.

«ყულ ჰუვალლაჰუ აჰად». (სურა ალ-იხლას)

[ალ-იხლას: 1]

მეოთხე: სა'ი (საფასა და მარვას შორის მიმოსვლის) შესრულების წესი:

1.როდესაც მომლოცველი დაასრულებს ტავაფს და ორ რაქათ ლოცვას, ის უნდა გავიდეს (მიმოსვლისთვის საფასა და მარვასკენ). როცა მიუახლოვდება საფას ბორცვს, უნდა წაიკითხოს:

﴿إِنَّ ٱلصَّفَا وَٱلۡمَرۡوَةَ مِن شَعَآئِرِ ٱللَّهِ...﴾

«ინნა სსაფა ვალ-მარვათა მინ შა'აირილლაჰ». (ჭეშმარიტად, საფა და მარვა ალლაჰის ნიშნებს ეკუთვნის) [ალ-ბაყარა: 158]. შემდეგ უნდა თქვას: «ვიწყებ იმით, რითაც ალლაჰმა დაიწყო». .«أَبْدَأُ بِمَا بَدَأَ اللهُ بِهِ» «ვიწყებ იმით, რითაც დაიწყო ალლაჰმა»(12).

12- გადმოსცა მუსლიმმა ნომრით: (1218).

2.შემდეგ მომლოცველი ავა საფას ბორცვზე, სანამ ქააბას დაინახავს ან მის მიმართულებას. შემდეგ მიმართავს ქააბას მხარეს, აღიარებს ალლაჰის ერთობას და ადიდებს მას, და ამბობს: "ლა ილააჰა ილლა ალლაჰ, ვაჰდაჰუ ლაა შარიიქა ლაჰ, ლაჰულ-მულქ ვა ლაჰულ-ჰამდ, ვა ჰუვა 'ალაა ქულლი შაი'ინ ყადიირ. ლაა ილააჰა ილლა ალლაჰ ვაჰდაჰუ, ანჯაზა ვა'დაჰუ, ვა ნასარა 'აბდაჰუ, ვა ჰაზამალ აჰზადა ვაჰდაჰუ". (არ არსებობს ღმერთი გარდა ალლაჰისა, ის ერთადერთია, არ ჰყავს მას თანაზიარი, მას ეკუთვნის მეუფება და ქება, და ის ყოვლისშემძლეა. არ არსებობს ღმერთი, გარდა ალლაჰისა, ის ერთადერთია, მან აასრულა თავისი დაპირება, დაეხმარა თავის მსახურს და დაამარცხა მტრის ალიანსები). ეს სიტყვები უნდა გაიმეოროს სამჯერ, და ამ გამეორებებს შორის უნდა შეევედროს სამჯერ (დუა გააკეთოს).

«لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ وَحْدَهُ، أَنْجَزَ وَعْدَهُ، وَنَصَرَ عَبْدَهُ، وَهَزَمَ الْأَحْزَابَ وَحْدَهُ»، ثُمَّ دَعَا بَيْنَ ذَلِكَ. قَالَ مِثْلَ هَذَا ثَلَاثَ مَرَّاتٍ.

«არ არსებობს ღმერთი გარდა ალლაჰისა, იგი ერთადერთია, მას არ ჰყავს თანამონაწილე. მას ეკუთვნის მეფობა და ქება, და ის ყოვლისშემძლეა, არ არსებობს ღმერთი გარდა ალლაჰის, იგი ერთადერთია. მან აღასრულა თავისი დაპირება, დაეხმარა თავის მორჩილ მსახურთ და თვითონვე დაამარცხა მოწინააღმდეგეები», შემდეგ მან გაიმეორა ეს სიტყვები სამჯერ.

3.შემდეგ მომლოცველი ჩავა საფას ბორცვიდან და ფეხით წავა მარვასკენ. როცა მიაღწევს პირველ მწვანე ნიშანს (ალ-ალამ ალ-ახდარ), უნდა გააკეთოს სწრაფი სირბილი (სა'ის დაჩქარება). როცა მიაღწევს მეორე მწვანე ნიშანს, დაბრუნდება ჩვეულებრივი სვლის რეჟიმში. ქალებისთვის სწრაფი სირბილი (სა'ი შადიდ) არ არის სუნნა — დადგენილია, რომ მათ უნდა იარონ ჩვეულებრივი სვლით.

4.როცა მომლოცველი მიაღწევს მარვას ბორცვს, სუნნაა, რომ გააკეთოს იგივე, რაც გააკეთა საფას ბორცვზე (იხ. მე-2 პუნქტი).

5.შემდეგ მომლოცველი ჩამოვა მარვას ბორცვიდან და ფეხით დაიძრება საფასკენ. როცა მიაღწევს პირველ მწვანე ნიშანს (ალ-ალამ ალ-ახდარ), ის კვლავ ააჩქარებს სვლას (სა'ი შადიდი — სწრაფი სირბილი გააკეთოს). როცა მიაღწევს მეორე მწვანე ნიშანს, დაბრუნდება ჩვეულებრივ სვლაზე, როგორც ჩვეულებრივ დადის.

6.ასე აგრძელებს მომლოცველი მოძრაობას, სანამ არ დაასრულებს შვიდ წრეს. საფადან მარვასკენ წასვლა ითვლება ერთ წრედ და მარვადან საფასკენ დაბრუნება ითვლება კიდევ ერთ წრედ.

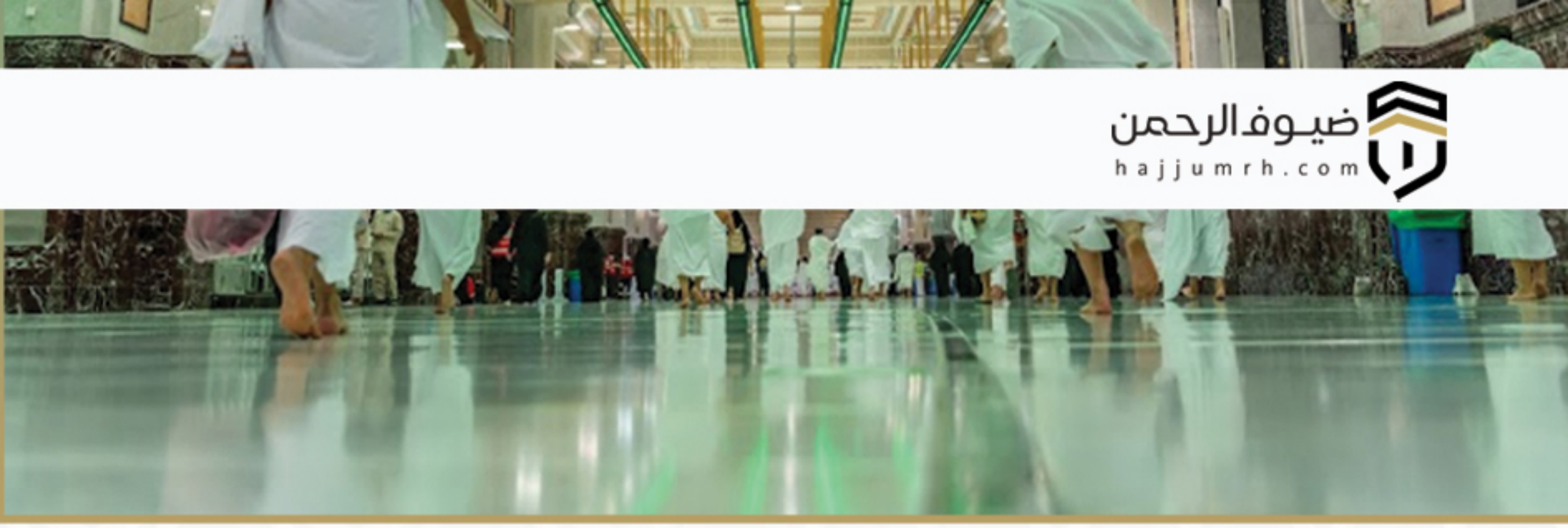

7.სა'ის დროს მომლოცველს შეუძლია აწსენოს ალლაჰი, იმეოროს ვედრებები და კითხულობდეს ყურანს — რაც კი სურს და მოსაწონია.

მეხუთე: თმის გაპარსვის და დამოკლების წესი

1.როდესაც მომლოცველი, რომელიც ასრულებს უმრას, დაასრულებს ტავაფს და სა'ის, მასზე სავალდებულო ხდება, რომ გაიპარსოს თავი მთლიანად ან შეიმოკლოს თმა — თუ ის არის კაცი. სუნნაა (საუკეთესო ქმედებაა), რომ გაიპარსოს ან დაიმოკლოს თმა თავის ყველა ნაწილში.

2.თმის გაპარსვა უპირატესია თმის დამოკლებასთან შედარებით, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა ჰაჯობის დრო ახლოსაა, ამ შემთხვევაში უკეთესია მხოლოდ თმის დამოკლება, რათა ჰაჯობისთვის თმა მოესწროს გაზრდას და შეძლოს თავიდან ახლად გაპარსვა.

3.რაც შეეხება ქალს, მას ევალება შეიმოკლოს თავისი თმის ბოლოები თითის წვერის სიგრძით (დაახლოებით სანტიმეტრი).

იჰრამის აკრძალვები

იჰრამში აკრძალული ქმედებები არის:

1. თმის გაპარსვა, შეჭრა ან მოწყვეტა — სხეულის ნებისმიერ ნაწილზე.

---

2. ფრჩხილების შეჭრა — იქნება ეს ფეხის თითებზე თუ ხელის თითებზე, სრულად ან ნაწილობრივ.

---

3. თავის დაფარვა რაიმე ისეთით, რაც მას ეხება პირდაპირ, როგორიცაა: ქუდი, ღუთრა (არაბული თავსაფარი), 'ამამა (ტრადიციული თავზე შემოხვეული ქსოვილი), ან თავზე ზედა გადასაფარებელი, ასევე პირსახოცი, პლედი, მუყაოს ნაჭერი ან სხვა რაიმე მსგავსი, რაც დაფარვის მიზანს ემსახურება. ეს აკრძალვა ვრცელდება მხოლოდ მამაკაცებზე და არა ქალებზე.

4.ჩვეულებრივი, სხეულის შესაბამისად შეკერელი ტანსაცმლის ჩაცმა, საკუთარი ჩვეულებრივი ფორმით, როგორიცაა: სპეციალურად ნაკერი ტანსაცმელი, შარვალი, პერანგი, წინდები და ხელთათმანები. ეს აკრძალვა ვრცელდება მხოლოდ მამაკაცებზე. რაც შეეხება ქალს, მისთვის იკრძალება მხოლოდ:

A.ნიყაბის, ბურყას ან ნიყაბის მსგავსი სახის საფარის ტარება.

B.მაგრამ ის ვალდებულია დაფაროს სახე უცხო მამაკაცებთან, ჩვეულებრივი სახის გადასაფარებლით (თავშალი ან რაიმე მსგავსი) — თუნდაც გადასაფარებელი შეეხოს მის სახეს, არ არის დადგენილი, რომ ქალმა თავზე დაიმაგროს რაიმე სახის შესაკრავი (სამაგრი) ან მსგავსი რამ, იმ მიზნით, რომ სახის გადასაფარებელი არ შეეხოს სახეს, რადგან ამის დასაშვებობა შარიათში დადასტურებული არ არის.

5.ქალს ეკრძალება ხელთათმანების ტარება. თუმცა ევალდებულება დაფაროს ხელები უცხო მამაკაცების წინ, მაგალითად, ხელების აბაიაში ჩაწყობით (ან გრძელმკალვიანის ჩაცმით).
6.სურნელოვანი ნივთიერებების გამოყენება სხეულზე ან იჰრამის ტანსაცმელზე.
7.ხმელეთზე მცხოვრები ნადირის მოკვლა ან მისი დაჭერა — თუნდაც არ მოკლას.
8.ქორწინება(ხელის თხოვნა): — იქნება ეს თავისთვის თუ სხვისთვის.
9.ქორწინების ხელშეკრულების დადება(ნიქაჰი).
10.სხეულით ინტიმური შეხება, სასქესო ორგანოს გარდა, როგორიცაა: კოცნა ან ვნების მოტივით შეხება.
11.სექსუალური კავშირი — ანუ სქესობრივი აქტის განხორციელება სასქესო ორგანოების გზით.

უმრას ქმედებების შეჯამება: (რომელიც განთავსდება წიგნის ყდაზე ან ბოლო გვერდზე)

1. ბანაობა
2. სუნამოს გამოყენება.
3. იჰრამის სამოსის ჩაცმა.
4. იჰრამი, ეს არის უმრას რიტუალში შესვლის განზრახვა.
5. თალბია.
6. ქააბას გარშემო ტავაფი.
7. მაყამი იბრაჰიმის უკან ორი მუხლის ლოცვა.
8. სა'ი საფა და მარვას შორის მიმოსვლა.
9. თმების გადაპარსვა ან დამოკლება. ალლაჰმა უკეთ უწყის! ალლაჰის ლოცვა და მშვიდობა ჩვენ შუამავალ მუჰამმადს!

Index

უმრას წესების და დაგენილებების მოკლე აღწერა	1
წინასიტყვაობა	2
პირველი: თაყვანისცემის მიღების პირობები:	4
მეორე: უმრას წესების და დადგენილებების შესწავლის ჰუქმი	5
მესამე: უმრას მადლიანობა	6
უმრას ფორმა	7
პირველი: მიიყათებთან დაკავშირებული დადგენილებები	8
მესამე: იჰრამის მდგომარეობის აღწერა და მისი დადგენილებები:	10
მესამე: ტავაფის ფორმა	12
მეოთხე: სა'ი (საფასა და მარვას შორის მიმოსვლის) შესრულების წესი:	15
მეხუთე: თმის გაპარსვის და დამოკლების წესი	17
იჰრამის აკრძალვები	19
უმრას ქმედებების შეჯამება: (რომელიც განთავსდება წიგნის ყდაზე ან ბოლო გვერდზე)	20

تعرف على الإسلام

بأكثر من 100 لغة

موسوعة القرآن الكريم
QuranEnc.com

ترجمات متقنة لمعاني القرآن الكريم بأكثر من (75) لغة

بيان الإسلام
byenah.com

مواد منتقاة للتعريف بالإسلام وتعليمه بأكثر من (120) لغة

موسوعة الأحاديث النبوية
HadeethEnc.com

ترجمات متقنة للأحاديث النبوية وشروحها بأكثر من (60) لغة

ضيوف الرحمن
hajjumrh.com

مواد منتقاة للحجاج والمعتمرين و الزوار بلغات العالم

جامع المحتوى الإسلامي باللغات
islamcontent.com

مواد إسلامية متنوعة وشاملة بأكثر من (125) لغة

موسوعات وخدمات إسلامية باللغات
s.islamenc.com

للمزيد من المواقع الإسلامية بلغات العالم

ضيوف الرحمن
hajjumrh.com

جمعية خدمة المحتوى الإسلامي باللغات